

УДК 342.9

DOI 10.37749/2308-9636-2020-6(210)-3

Р. С. Агакарян,

аспірант Національного університету «Одеська юридична академія»

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ З ОХОРОНИ ПОРЯДКУ І БЕЗПЕКИ РУХУ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

У статті розглядаються питання щодо кваліфікації адміністративних правопорушень, передбачених у ст. 109 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Показана їх поширеність у сфері обслуговування АТ «Українська залізниця». Виявлені прогалини в правовому регулюванні відносин адміністративної відповідальності та правилах поведінки громадян на залізничному транспорті. За останні п'ять років правопорушень, передбачених у ст. 109 КУпАП, нараховується майже 20 тис. Їх юридичний аналіз є необхідним для правильного застосування норм права, які встановлюють адміністративну відповідальність та регулюють відносини, що представляють об'єкт даних правопорушень. У результаті аналізу складів адміністративних правопорушень, передбачених ст. 109 КУпАП, виявлені недоліки правового регулювання адміністративним правом відносин відповідальності та відносин, які складають об'єкти цих правопорушень. У частині 3 ст. 109 зосереджено два проступки, які різняться між собою як об'єктом, так і об'єктивною стороною. Застосування різних категорій при формулюванні норм, які впливають на характеристику як об'єктивної, так і суб'єктивної сторін правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 109 КУпАП, а саме: «класти предмети на рейки», «залишити предмети на колії», «підкладати предмети на залізничні колії», ускладнює кваліфікацію даного правопорушення.

Ключові слова: адміністративні правопорушення, Українська залізниця, правовідносини, об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення, підкладання предметів на залізничні колії.

Актуальність дослідження. Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі — КУпАП) має дві статті, норми яких включають склади адміністративних правопорушень на залізничному транспорті, це ст. 109 та ст. 110 цього нормативно-правового акта. Незважаючи на невелику кількість статей, потрібно відзначити, що вони включають 8 складів адміністративних правопорушень [1]. Аналіз складів адміністративних правопорушень, передбачених ст. 109 КУпАП, необхідно здійснити з метою роз'яснення суб'єктам правозастосування юридичних положень щодо проступків, які досить часто вчиняються на залізничному транспорті. Якщо правопорушення, передбачені ст. 110 КУпАП, вчиняються нечасто (напри-

клад, за останні 5 років, з 2015 по 2019 рр., «Укрзалізниця» їх не виявила), то за цей самий період за правопорушення, передбачені ст. 209 КУпАП, затримано 27854. Причому з року в рік кількість виявлених цього виду правопорушень зростає. Так, у 2015 р. затримано працівниками відомчої охорони «Укрзалізниці» та складено протоколів на правопорушників — 4443, у 2016 — 5141, у 2017 — 5686, у 2018 — 6084, 2019 — 6500 [14].

Ступінь дослідження проблеми. Адміністративно-деліктні відносини у сфері залізничного транспорту досліджувались у роботах Битяка Ю., Бойко О., Гнатенко Л., Гіжевського В., Демського Е., Подоляки А., Разводовського В. та інших. Однак ці дослідження були про-

ведені або в радянський період, або на початку існування незалежної Української держави і є недостатніми для використання у правозастосуванні.

Мета статті. Звернути увагу на шкідливість адміністративних правопорушень на залізничному транспорті, допомогти правоохоронцям кваліфікувати адміністративні правопорушення на залізничному транспорті, виявити недоліки правового регулювання адміністративно-деліктних відносин у цій сфері та внести пропозиції щодо їх усунення.

Виклад основного матеріалу. Родовим об'єктом правопорушень правил з охорони порядку і безпеки руху на залізничному транспорті та правил користування цим видом транспорту є відносини користування залізничним транспортом, урегульовані Законом України № 273/96-ВР від 4 липня 1996 р. «Про залізничний транспорт». Стаття 2 цього нормативно-правового акта закріпила, що «залізничний транспорт є однією з важливих базових галузей економіки України, забезпечує її внутрішні та зовнішні транспортно-економічні зв'язки і потреби населення у перевезеннях. Діяльність залізничного транспорту як частини єдиної транспортної системи країни сприяє нормальному функціонуванню всіх галузей суспільного виробництва, соціальному й економічному розвитку та зміцненню обороноздатності держави, міжнародному співробітництву України». Отже, порушення правил безпеки і користування на цьому виді транспорту призводить до значних втрат суспільства і держави, які можуть негативно впливати на суспільне виробництво, обороноздатність держави і безпеку фізичних осіб та завдає шкоди юридичним особам [2]. Оскільки підприємства залізничного транспорту виконують функції щодо якісного перевезення пасажирів і вантажів і забезпечення безпеки руху рухомого складу, то пасажирів й інші користувачі об'єктами залізничного транспорту мають обов'язки суворо дотримуватися правил з охорони порядку і безпеки руху на залізничному транспорті та правил користування цим видом транспорту.

Ст. 109 КУпАП нараховує шість складів адміністративних проступків і це зобов'язує дослідити в даній статті кожен із них. Частина 1 вказаної статті встановлює адміністративну відповідальність за самовільний проїзд у вантажних потягах та інші протиправні дії, передбачені в ній. Як і інші адміністративні правопорушення, цей проступок включає в себе чотири основних елементи юридичного складу: безпосередній об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкт та суб'єктивну сторону.

Безпосереднім об'єктом правопорушення, передбаченого в ч. 1 ст. 109 КУпАП, є правовідносини безпеки пасажирів та інших фізичних осіб при їх перевезенні залізничним транспортом. Правила безпеки громадян на залізничному транспорті України передбачають заборону пасажиром проїжджати у вантажних вагонах без спеціального дозволу [3]. Пунктом 14 Правил поведінки громадян на залізничному транспорті, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 листопада 1995 р. № 903, зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 р. пасажиром забороняється «перебувати на підніжках, дахах вагонів, перехідних площадках, у тамбурах пасажирського поїзда; заходити і виходити з вагона до повної зупинки поїзда; самовільно користуватися стопкраном для затримки поїзда без крайньої потреби. У разі виникнення непередбачених аварійних обставин пасажир повинен сповістити провідника, а за його відсутності самостійно скористатися стопкраном» [4].

Об'єктивна сторона проступку, що аналізується, полягає як в самовільному проїзді у вантажних поїздах, так і в посадці й висадці під час руху поїзда, проїзді на підніжках і дахах вагонів, а також самовільному користуванні стопкраном для затримки поїзда без крайньої потреби.

Суб'єктом цього адміністративного правопорушення, як це визначено в правових актах, в основному є пасажир. У той же час проступок, який проявляється в самовільному проїзді у вантажних

поїздах, в посадці й висадці під час руху поїзда, проїзді на підніжках і дахах вагонів, а також самовільному користуванні стоп-краном для затримки поїзда без крайньої потреби, може бути вчинений і іншими фізичними особами, які не є пасажиром. Не кожен, хто знаходиться у транспортному засобі, вважається пасажиром. Незважаючи на те, що законодавець не дає визначення поняття пасажир, пасажиром можна назвати особу, яка уклала договір на проїзд певним видом транспорту шляхом придбання квитка на проїзд, у необхідних випадках і на ручну поклажу, за наявності права пільгового проїзду — пред'явила відповідне посвідчення чи довідку, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — зобов'язана зареєструвати електронний квиток [5, ст. 41]. Отже, пасажир є стороною у договірних відносинах і повинен дотримуватися відповідних нормативних актів, які регламентують його перевезення. Таким чином, суб'єктом адміністративного проступку, передбаченого ч. 1 ст. 109, може бути фізична особа.

Із суб'єктивної сторони самовільний проїзд у вантажних поїздах, посадка і висадка під час руху поїзда, проїзд на підніжках і дахах вагонів, самовільне зупинення поїзда без потреби може бути вчинене умисно. Умисел залежно від виду діяння може бути прямим і непрямим.

Об'єктом правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 109, є безпека перевезень на залізничному транспорті та цілісність об'єктів інфраструктури залізниці.

Об'єктивна сторона цього проступку викладена в самій нормі ч. 2 ст. 109, а саме «пошкодження залізничної колії, захисних лісонасаджень, снігозахисних загороджень та інших колійних об'єктів, споруд і пристроїв сигналізації та зв'язку» [1].

Суб'єктом адміністративного правопорушення, склад якого передбачається ч. 2 ст. 109, є фізична особа. Із суб'єктивної сторони правопорушення характеризує вина у формі умислу або необережності. Частіше правопорушник вчиняє проступок необережно. «Необереж-

ність — це така форма вини, при якій особа, яка вчинила правопорушення, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своєї дії та бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення або не передбачала і можливості настання таких наслідків, хоч повинна була і могла їх передбачити» [6, с. 67].

Частиною 3 ст. 109 законодавець не виправдано передбачив два проступки в одній адміністративно-правовій нормі. Причому вони різняться один від одного як об'єктом правопорушення, так і об'єктивною стороною. Один із проступків тут стосується навколишнього природного середовища, другий — безпеки громадян та інших фізичних осіб, а також порядку, встановленого на залізничному транспорті, а саме безпечності шляхів сполучень. Перший проступок посягає на навколишнє природне середовище і порушує правові норми, передбачені Законом України № 1264-ХІІ від 25.06.1991 р. «Про охорону навколишнього природного середовища», в преамбулі якого вказано, що «охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини — невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України. Із цією метою Україна здійснює на своїй території екологічну політику, спрямовану на збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, захист життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів» [7]. Ст. 68 цього закону передбачила, що порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища тягне за собою крім інших видів відповідальності адміністративну відповідальність за порушення прав громадян на екологічно безпечне навколишнє природне середовище та порушення норм екологічної безпеки [7].

З об'єктивної сторони дане правопорушення передбачає незаконні дії, які вчиняє особа, що виражаються у викиданні сміття та інших предметів із вікон і дверей вагонів поїздів, як це зазначено в ч. 3 ст. 109 КУпАП [1].

Відрізняються ці два правопорушення також і за своїми суб'єктами. Для першого проступку в якості суб'єкта виступає, як правило, пасажир потяга, рідше — співробітники залізниці, які керують потягом або обслуговують його і лише інколи — сторонні особи, які не є пасажирами через відсутність у них права на проїзд (відсутність квитка, а отже й договору на проїзд із залізницею). Щодо другого проступку, передбаченого ч. 3 ст. 109 — суб'єкт загальний, фізична особа, яка досягла на момент вчинення правопорушення шістнадцятирічного віку.

Суб'єктивна сторона вказаного проступку характеризується виною у формі прямого умислу, «особа, яка його вчинила, усвідомлювала протиправний характер своєї дії чи бездіяльності, передбачала її шкідливі наслідки» [1, ст. 10].

Об'єктом іншого проступку, передбаченого ч. 3 ст. 109 є, як вже вказувалося вище, безпека на залізничному транспорті. Залізничні колії є складовою інфраструктури залізничного транспорту й існує порядок, передбачений Правилами безпеки громадян на залізничному транспорті України, який встановлює правові відносини між пішоходами і засобами залізничного транспорту, що забезпечують їхню безпеку [4]. Крім того, Правила поведінки громадян на залізничному транспорті, затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 903 від 10 листопада 1995 р., закріплюють порядок, згідно з яким «Особи, які не належать до працівників залізничного транспорту, не мають права ходити по залізничних коліях... Для проходу до поїзда або виходу до вокзалу пасажир повинні користуватися призначеними для цього пішохідними мостами, тунелями чи переходами» [8].

Об'єктивна сторона даного проступку полягає в проході по залізничних коліях у невідновлених для цього місцях.

Як і у випадку з іншим проступком, передбаченим ч. 3 ст. 109 КУпАП, суб'єктивна сторона характеризується виною у формі прямого умислу.

Частина 4 ст. 109 передбачає досить простий для кваліфікації проступок, об'єктом якого є безпека експлуатації залізничного транспорту та відносини, що регулюються Правилами дорожнього руху. Пункт 7 цих Правил встановлює вимоги до осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин. Забороняється переганяти тварин, а також здійснювати перетинання колій гужовим транспортом через колії у невідновлених місцях. Водії (у тому числі водії гужового транспорту) мають право перетинати залізничні колії лише на залізничних переїздах. Причому згідно з п. 20.2 та п. 20.3 «під'їжджаючи до переїзду, а також починаючи рух після зупинки перед ним, водій зобов'язаний керуватися вказівками і сигналами чергового по переїзду, положенням шлагбаума, світловою та звуковою сигналізацією, дорожніми знаками і дорожньою розміткою, а також переконатися в тому, що не наближається поїзд (локомотив, дрезина). Для пропуску поїзда, що наближається, і в інших випадках, коли рух через залізничний переїзд заборонено, водій повинен зупинитися перед дорожньою розміткою 1.12 (стоп-лінією), відповідним дорожнім знаком, шлагбаумом чи світлофором так, щоб бачити сигнали, а якщо засоби організації дорожнього руху відсутні — не ближче 10 м до найближчої рейки» [9].

Об'єктивна сторона даного проступку полягає в порушенні «правил проїзду гужовим транспортом і прогону худоби через залізничні колії, випасання худоби поблизу залізничних колій» [1, ч. 4 ст. 209].

Аналізуючи правове положення суб'єкта адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 209 КУпАП, потрібно відзначити невідповідність вимог законодавства щодо відповідальності конкретних осіб за даний проступок. За загальними правилами суб'єктом адміністративного правопорушення є фізична особа, якій виповнилося на час його вчи-

нення шістнадцять років [1, ст. 12]. Однак Правила дорожнього руху дозволяють керувати гужовим транспортом та переганяти тварин по дорозі особам, не молодшим 14-річного віку [9, п. 7.1]. Відтак, адміністративну відповідальність за це правопорушення така особа нести не буде, хіба що до її батьків або осіб, які їх замінюють, можна буде застосувати заходи адміністративного впливу, передбачені ч. 3 ст. 184 КУпАП, а саме штраф від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Незважаючи на те, що ст. 12 КУпАП передбачила адміністративну відповідальність осіб від шістнадцяти років, адміністративно-деліктне законодавство в окремих випадках дозволило притягувати до цього виду юридичної відповідальності й осіб з 14-річного віку. Суб'єктів такого віку до адміністративної відповідальності передбачено притягати до відповідальності за ст. 173⁴ КУпАП (булінг (цькування) учасника освітнього процесу). Пропонується за деякі види адміністративних правопорушень, що посягають на відносини дорожнього руху, також встановити адміністративну відповідальність у віці 14 років і старше.

Адміністративний проступок, передбачений ч. 5 ст. 109 КУпАП, має об'єкт посягання — відносини безпеки на залізничному транспорті. Існують Технічні умови навантаження і кріплення вантажів [10]. Навантаження і вивантаження вантажів мають відповідати цим умовам. Пункт 20 Правил перевезення вантажів, затверджених наказом Міністерства транспорту України № 644 від 21 листопада 2000 р. [11], в редакції наказу Міністерства інфраструктури України № 513 від 14 жовтня 2014 р. зобов'язує навантаження вагонів здійснювати «згідно з правилами розміщення і кріплення вантажів, правилами перевезення вантажів із забезпеченням безпеки руху, схоронності вантажів і безпечного виконання вантажних робіт» [12]. Параграф 2 Технічних умов розміщення і кріплення вантажів на відкритому рухомому складі передбачає, що поміщений на відкритий рухомий склад вантаж з урахуванням

упакування й кріплення повинен розміщатися в межах установленого габариту навантаження за умови знаходження вагона на прямій горизонтальній ділянці шляху й збігу в одній вертикальній площині поздовжніх осей рухливого складу й шляху. При цьому розміри вантажу будуть відповідати габариту навантаження в поперечних перерізах, якщо його довжина не перевищує значень, зазначених у спеціальній таблиці Технічних умов [10]. Технічні умови вміщують у себе також цілу низку правил навантаження і вивантаження залежно від виду вантажу та його місткості. Під захистом ч. 5 ст. 109 КУпАП знаходяться не всі відносини, які регулюються Технічними умовами, а лише відносини щодо габаритів вантажів.

Об'єктивна сторона вищезазначеного проступку проявляється у недодержанні встановлених габаритів при навантаженні і вивантаженні вантажів. Інакше кажучи, суб'єкт даного правопорушення не дотримується норм, передбачених Технічними умовами щодо габаритів при навантаженні і вивантаженні вантажів. Порушення правил розміщення і кріплення вантажів, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, кваліфікується як злочин, передбачений ст. 291 Кримінального кодексу України.

Суб'єктом даного адміністративного правопорушення за КУпАП є осудна особа, яка досягла на момент його вчинення шістнадцятирічного віку. Практика правоохоронної діяльності показує, що, як правило, суб'єктами цього проступку є особи, відповідальні за навантаження або вивантаження товарів, а також особи, які здійснювали такі дії з порушенням технічних умов.

Суб'єктивна сторона вищевказаного правопорушення характеризується виною, як правило, у формі непрямого умислу або необережності.

Проступок, передбачений ч. 6 ст. 109 КУпАП, також посягає на безпеку залізничного транспорту. Пунктом 2.15 Правил безпеки громадян на залізничному транспорті України пішоходам забороняється «класти на рейки залізничної колії будь-які предмети» [3]. У той же час і

пасажирам заборонено залишати будь-які предмети на колії [4, п. 10]. Отже, об'єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 109, є правовідносини, врегульовані Правилами безпеки громадян на залізничному транспорті України та Правилами поведінки громадян на залізничному транспорті.

Об'єктивна сторона правопорушення, що аналізується, проявляється в підкладанні на залізничні колії предметів, які можуть спричинити порушення руху поїздів. Однак якщо аналізувати норми двох вищевказаних двох нормативно-правових актів та КУпАП, можна виявити застосування різних категорій при формулюванні цих норм, які впливають на характеристику як об'єктивної так і суб'єктивної сторін правопорушення, а саме: «класти предмети на рейки», «залишати предмети на колії», «підкладати предмети на залізничні колії». Таке категоріальне різноманіття призводить до ускладнення кваліфікації правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 109 КУпАП. Українською мовою «підкладати» означає поміщати під що-небудь або в середину чогось, тоді як «класти» означає «поміщати куди-небудь», а «залишати» — «класти, поміщати щось де-небудь для когось» [13]. У випадку, передбаченому нормою КУпАП, термін «підкладати» припускає, що в діях правопорушника є умисел на нанесення шкоди транспортному засобу або шляхам сполучень. Терміни, застосовані в Правилах, такого припущення не допускають, а тільки забороняють певні дії суб'єкта адміністративно-правових відносин. Отже, є необхідність використання однозначного терміна для формулювання як об'єкта, так і об'єктивної сторони правопорушення в різних правових актах.

Суб'єкт цього правопорушення загальний, ним можуть бути фізичні особи, як громадяни України, так і іноземці.

На наш погляд, суб'єктивна сторона правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 109 КУпАП, проявляється у навмисних діях. Дане правопорушення вчиняється умисно, особа, що його вчинила, усвідомлювала суспільно небезпечний характер дій, що нею вчинені, передбачала суспільно шкідливі наслідки.

Пропонується за деякі види адміністративних правопорушень, що посягають на відносини дорожнього руху, також встановити адміністративну відповідальність у віці 14 років і старше.

Висновки. Правопорушення, передбачені ст. 109 КУпАП, є досить розповсюдженим явищем. За останні п'ять років їх нараховується майже 20 тис. Юридичний аналіз цих правопорушень є необхідним для правильного застосування норм права, які встановлюють адміністративну відповідальність та регулюють відносини, що представляють об'єкт даних правопорушень. У результаті аналізу складів адміністративних правопорушень, передбачених ст. 109 КУпАП, виявлені недоліки правового регулювання адміністративним правом відносин відповідальності та відносин, які складають об'єкти цих правопорушень. У ч. 3 ст. 109 зосереджено два проступки, які різняться між собою як об'єктом, так і об'єктивною стороною. Застосування різних категорій при формулюванні норм, які впливають на характеристику як об'єктивної, так і суб'єктивної сторін правопорушення, передбаченого ч. 6 ст. 109 КУпАП, а саме: «класти предмети на рейки», «залишати предмети на колії», «підкладати предмети на залізничні колії», ускладнює кваліфікацію даного правопорушення. Пропонується також встановити адміністративну відповідальність за адміністративне правопорушення, передбачене ч. 4 ст. 109 з 14-річного віку.

Список використаної літератури

1. Кодекс УРСР про адміністративні правопорушення / Відомості Верховної Ради Української РСР. Додаток до № 51. 1984. Ст. 1122.
2. Про залізничний транспорт: Закон України № 273/96-ВР від 4 липня 1996 р. / Відомості Верховної Ради України. 1996. № 40. Ст. 183.

3. Правила безпеки громадян на залізничному транспорті України: Наказ Міністерства транспорту України № 54 від 19.02.98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0193-98>.

4. Правила поведінки громадян на залізничному транспорті: Постанова Кабінету Міністрів України № 903 від 10 листопада 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-95-п>.

5. Про автомобільний транспорт: Закон України 3 2344-III від 05.04.2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 22. Ст. 105.

6. Адміністративна відповідальність (загальні положення та правопорушення у сфері обігу наркотиків: навч. посібник / за заг. ред. проф. І. П. Голосніченка. Київ: КІВС, 2002. 141 с.

7. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України № 1264-XII від 25.06.1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546.

8. Правила поведінки громадян на залізничному транспорті: постанова Кабінету Міністрів України № 903 від 10 листопада 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-95-п> (дата звернення: 03.04.2020).

9. Правила дорожнього руху: постанова Кабінету Міністрів України № 1306 від 10 жовтня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п> (дата звернення: 03.04.2020).

10. Технические условия погрузки и крепления грузов. Изданы в соответствии с Уставом железных дорог Союза ССР (с изменениями и дополнениями по состоянию на 1 января 1989 г.). М.: Транспорт, 1990. С. 408.

11. Правила перевезення вантажів: Наказ Міністерства транспорту України № 644 від 21 листопада 2000 р. Офіційний вісник України. 2000. № 48. Ст. 2108.

12. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства транспорту України: Наказ Міністерства інфраструктури України № 513 від 14 жовтня 2014 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE26172.html (дата звернення: 03.04.2020).

13. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970—1980). URL: <http://sum.in.ua/s/pidkladaty> (дата звернення: 03.04.2020).

14. Лист Департаменту економічної та інформаційної безпеки АТ «Українська залізниця» № 215-27/6 від 30.03.2020 р.

References

1. The Code of the Ukrainian SSR on Administrative Offences. Information of the Supreme Soviet of Ukrainian SSR. 1984, Annex to No 51, Art. 1122.

2. About railway transport: Law of Ukraine of July 4, 1996 no 273/96-BP. Gazette of Verkhovna Rada of Ukraine No. 40 of 1996, Art. 183.

3. Safety regulations of citizens on rail transport of Ukraine: Order of Ministry of Transport of Ukraine of 19.02.98 No. 54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0193-98>.

4. Rules of citizens' behaviour on railway transport: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of November 10, 1995 No. 903. URL: <https://Zakon.Rada.Gov.Ua/laws/Show/903-95-P>.

5. About motor vehicles: Law of Ukraine of 05.04 2001, 3 2344-III. Gazette of Verkhovna Rada of Ukraine No. 22 of 2001, Art. 105.

6. Administrative Responsibility (general provisions and violations in the drug trafficking: Learning guide under gen.editorship of Prof. I. Golosnichenko. Kyiv: КІА, 2002, 141 p.

7. Law of Ukraine on Environmental protection of 25.06.1991, No 1264-XII. Gazette of Verkhovna Rada Of Ukraine No. 41 of 199, Art. 546.

8. Rules of citizens' behaviour on railway transport: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 903 of November 10, 1995. URL: <https://Zakon.Rada.Gov.Ua/laws/Show/903-95-P> (accessed date: 03.04.2020).

9. Traffic Rules: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1306 of October 10, 2001. URL: <https://Zakon.Rada.Gov.Ua/laws/Show/1306-2001-P> (accessed date: 03.04.2020).

10. Regulations on Loading and Securing of Cargo. Issued according to Railroad Regulation of USSR (as amended by January 1, 1989). М.: Транспорт, 1990. 408 p.

11. Shipping Rules: Order of the Ministry of Transport of Ukraine No. 644 of November 21, 2000. Official Gazette of Ukraine No. 48, 2000, Art. 2108.

12. On Approval of Amendments to Some Regulations of the Ministry of Transport of Ukraine: Order of the Ministry of Infrastructure of Ukraine No. 513 of October 14, 2014. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE26172.html (accessed date: 03.04.2020).

13. Ukrainian Dictionary. Academic Definition Dictionary (1970—1980). URL: <http://sum.in.ua/s/pidkladaty> (accessed date: 03.04.2020).

14. Letter of the Department of Economic and Information security of JSC «Ukrainian railways» of 30.03.2020, No. 215-27/6.

Агакарян Р. С. Административная ответственность за нарушение правил об охране порядка и безопасности движения на железнодорожном транспорте.

В статье рассматриваются вопросы квалификации административных правонарушений, предусмотренных в ст. 109 Кодекса Украины об административных правонарушениях. Показана их распространенность в сфере обслуживания АО «Украинская железная дорога». Выявленные пробелы в правовом регулировании отношений административной ответственности и правил поведения граждан на железнодорожном транспорте. За последние пять лет правонарушений, предусмотренных ст. 109 КУоАП, насчитывается почти 20 тыс. Их юридический анализ необходим для правильного применения норм права, устанавливающих административную ответственность и регулируют отношения, представляющие объект данных правонарушений. В результате анализа составов административных правонарушений, предусмотренных ст. 109 КУоАП, выявлены недостатки правового регулирования административным правом отношений ответственности и отношений, которые составляют объекты этих правонарушений. В ч. 3 ст. 109 сосредоточено два проступка, которые различаются между собой как объектом, так и объективной стороной. Применение различных категорий при формулировании норм, которые влияют на характеристику как объективной, так и субъективной сторон правонарушения предусмотренного ч. 6 ст. 109 КУоАП, а именно: «класть предметы на рельсы», «оставлять предметы на пути», «подкладывать предметы на железнодорожные пути», затрудняет квалификацию данного правонарушения.

Ключевые слова: административные правонарушения, Украинская железная дорога, правоотношения, объект, объективная сторона, субъект, субъективная сторона административного правонарушения, подкладывание предметов на железнодорожные пути.

Agakarjan R. S. Administrative responsibility for the violation of public order and safety rules movement on railway transport.

Questions regarding qualification of administrative offences established under Art. 109 of the Code of Ukraine on Administrative Offences. Their implication in the service sector of JSC «Ukrainian railways» is illustrated. Identified gaps in the legal regulation of administrative responsibility and rules of citizens' behaviour on railway transport.

Over the past five years almost 20,000 offenses under Art. 109 of Code of Ukraine on Administrative Offences were committed.

Their legal analysis is necessary for the correct application of the law provisions that establish administrative responsibility and govern the relations that represent the object of these offenses. As a result of analysis of the bodies of administrative offences under the Art.109 of Code of Ukraine on Administrative Offences the deficiencies of legal regulation under administrative law of relations of responsibility and relations that constitute the objects of these offenses were identified. In Part 3 of Article 109, two offenses are represented, that differ by both — the object and the objective side. Use of different categories for the formulation of rules that affect the characteristics of both — objective and subjective sides of the offense under Part 6 of Article 109 of Code of Ukraine on Administrative Offences, namely: «to place objects on rails», «to leave objects on the railway tracks», «to put objects on railway tracks» complicates the qualification of this offence.

Key words: Administrative offences, the Ukrainian railway, the legal relations, the object, the objective side, the subject, the subjective side of the administrative offense, the placing objects on the railroad tracks.